LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

M. 3536 36

Skarp. S. 10 mm. 32.

Till
Prisnämnden i Folk-
minnestävlingen om
Skördeskick.

Undertecknad
har hämtat ämnet för min
uppteckning av präs-
vischkvinnan i Skåne be-
skrivande yrkes- och livs lod
och skördetröskning, slåtter,
potatis fällning och upp-
hackning. Uppteckningarna
hops till början i slutet av
1890-talet och de pågick under

åtminstone. En del för-
skrivna läkemedel ger flera neurotiska
biverkningar. Jag finner det lämpligt att
denna vårdpersonals egna
behov av psykopedagogisk
träning och psykologisk hjälp
stödjande insatser.

Under förhopp-
ning att min insats kan
i någon liten mån bidra
till ökad förståelse av
det och inspirera i
sina egna tankar

Högakt hälsningsfull
Signe Torberg

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

M. 3536/37

Kristianstad 8. 9/XII 32.

Lunds Universitets Folkminnesarkiv.
Lund.

På denna gång jag ber Er om hjälp för ett mig tillhandahållet prisset, beklagar jag förfärligt att det är icke möjligt att besöka de ställen som upptagits i listan. Personligen hade jag bristande möjligheter att under resan till Österlen anträffas icke, så fråg. skriftens innehåll.

Nu vill jag emellertid fråga, om ej <u>alla</u> de upptagna, som äro skriftare f. Aebo kr. härröra f. Brösarps socken — f. u. Åsbo kr. f. Tidaryds socken

Vesnitsu Täis hr. J. Talingja
on Eestlaste ees Soome hr. J. Brü-
ggi ees kinnitaja olnud.

Lõpetuspalvus
Sigus Forsberg

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

M. 3536

Sådd och skörd i gamla tider.

Uppteckningar från

Torna,	N. Åsbo, (Risebergs m)
Bara,	Gunes,
Fäs, (Tolånga-Östraby m)	Aros, (Mösarps m)
Ausjö,	Ingelstad.
Frosta,	Ljunits.

av

Fru Signe Forsberg.

Vina Haga

Skarp.

Innan kulturen skulle taga sin början fordrades vissa förberedande arbeten, vilka avsåg uppskattningen av den ändtlösa mängden lufkorn som dagligen fäll för dess bruk.

Till plöjningen skulle de fördjupa lerorna plogfåran och den nya jordens fördelaktighet av kulturen skulle plogen behöva så att vidare djupa upp nya skif-

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

M. 3536

av åk. (Bus.) Så co annat plåne "lät-
fo ava 4 hårdanna för åvet ingo
fo gåran å ha ammed det ta en fy-
se fi fostra hu hela plolagi't hus
lefvfö åver! (Bus.) Sulam flanna
lara få hårdanna sfåtarna 3 gr. gi-
nom varje sku. (Bus.)

Så annåt bra ska vi, at
vrangakna ochså en bit julbåk.
Från julbakat gåran fo bråd-
ska, fom förnafra i lfaetåtå lus
fie gåran. Den förste dag fom vi
arbeta fåbögdra skulfå hå
"fien å ig" fa lua en lit ta ost
hua bråfk. (Bus.) Sårataran be-
fara ta tuvåt ova gorra åtina
å ra anna fakrafa." Fårtå hu
vi lua skola ögan ta lua en
skina, å fa lufåtaan skola lua
lua ha en." (Fiots.) Ta lägat
ta vanna det fattåran å fi dag
lu fåtaet a en gåring fom
bestämt: "Om julen tåga lua
en Kinsja å fen skolfiaja
fo bort jildtaan å en liffen
ost åvanfo. Den jinnes å bara
dala ff Kinjatfuen, lua vi skola
bårja å sfa hu fåastiren, ha
fåfke dacu. Ha e fåtå åvlaja
hua ova fåsta dacu gå jå
åva hut en skjua fåå fi åsjua
(Bus.) å ei annan flata fåufa
autå ha skula sunåt bråt
"fa skullana!" (u åbs.)

Följande vuk urskilds
åsse hum!" Den fåste dacu vi

LUND UNIVERSITETS FOLKMINNESARKIV
M. 3536

dem, tkme vi ha bånnta fo; nå vi tkme dygga fo i tjånna fåm." (Bna)

Fåt hem en lång arbetsday vinter framgår av följ.: "Ja åtan nå 4 utg-tkda å fiem bioll fo tkfam, så blir det åff å fiem efte bioln å få en tkm fiem nå å ta tare vi en lat tfme ingen vi ev gåvn å åve en ramt å gå tiff. Men ja måsta fiem en nuum tkfolufa å tolo. Vi lånt å tim Ålkme, 1 tkm fo uinna å å bå fo bråtåm." (Bna)

Hur dumma hyttbor ofta tkm dragna dåspitt hmm kidum å få vet hem ont om fåm hat tkmf tkmta fm tkm, jm den, så vet gåvna dygning vem hmmang fmm lejfo åsåf vi fåjinnåfen. Ålåf tki kåvlan lesfjmtåfi bmm tkm t.v. hi gåvn tkfåsåking tkmatkning ett så tkfem tkmffå "fo hmmåf" o.v.n. (Bna) "Di åvde nå ett fjm tkma å ett fjm ej." Hå tkmm hm ambet fm vel bfinnje-tels en fåm tkåg ihåf hmmden fåm i åke Bno fåmlem. (Bna) "Tkftamm hms fåmåda hem "mula-fåm" fåt att en inte tkmm åta ad fjmåte. Den hem hmm hm en fjste-kms ok hemm om mulem nem upp om hmkm fm åkm. Mula-fåmmm fåt fåmjm gjms i tkllkmåt nem hms gjms

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

N. 3536

4. 1 De <u>unga</u> som skulle gå i lindan. De försågs på åldern av 3 år och kändes man med en pojke till "bra emot Mårtensgen" Annars man t.ex. på 2:a för 3 pelar. (U. åbo.) Föräldrarna gick dessutom "hora-kors" på blåsa ja. Redan barn fo hänge-skapt för de da tagit bra fjun e de drom-piotsk! (Ongjö).

En jorden man tjuvlig för "lås" skola man ta på vaggan så man <u>bränna</u> <u>stiden</u> <u>fo pelsaan</u> (Fin) men de brukade man säga: "En böjien bagynnen å gröna" så få den tit fun si. (Abo) <u>Tevkaro</u> <u>Rom</u> <u>dåren</u> <u>unog</u>" förrän de första tjänst böjja å blomma" man på "endopen kliste å stana fom unnsk-ämn" (Fin.)

Utsäden fordrade tis åsen på kärtkynne. Antingen bet man med kläkan eller andast läcken upp på kärtkynne och läsa ens i ena fakten på jäsa fom. (U. åbo.)

Vid <u>kunogen</u> som skes de för hand ansåre med sig as en lehnjust så-kong, "tålåbö", vicket man gjöre de plåtar kåg hann med kålorten. (och [illegible]) De kan fo de med gröfos ou bans undelst kastsch ou kulen. (U. åbo.) X <u>Innan</u> <u>kunogen</u> fullbjöjes satte <u>stå i jorden</u> på den kunogen, linnen skulle bäs.

FOLKMINNESARKIV

X En 93 åri gammal har berättat:
"Tujan ja pärja ö tö sa ja: "Ijemo
Uamp". Mönja haro åmfär vänro
ja äpp ö mö po tårlobes ö la
pö pun könn jor åmanpo" (Mos.)

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

M. 3536

5. Liksaliens lurar stå i "Lia-löket." (Ros)
Lämingsmannen En 3 nyfor går den
stog upp i luften Hemmgången och
Gypsmannen tiradde: "Du jore mu-
ppu fårn se mno fårnfödde jore så
Gurre lamom å kan jore fiadanö
ana 4 ånn ja Fjanfte dann." (Ros).

Spökgen skulle det
det länge ej undvikas den utföre
mindigen den fan gäte. Han kom
med en stora lampa och med den
nämna Stinna "Lia-löket" vilket
hänt i det ställning att kanske
efter hans skulle finna det i den
stora lillan. Skessan som utsä-
dit fick kallas "Lufjire". En pojke
följde med för att "fira". Lä-
fjiren" kunna i 2 timmar, så att
Hämna känsla kanske behova
litvärsdumnogen pr. timmen reg
kraft med en Ta lamen olika
fun av upprör. Lämingen ska
de antis med hun. En fastlig
Rent skulle komma så att 8 timmar
sär på magen. (L. Åbo)

isberga sn.
Åsbo Hd.
Skåne.

"Det kunn kanske skola vi
ädle ajtu nåmm fåra en uga vi
kaup fåra Gatta-ugan." (Gatten
den en vackaden i gamla Ama-
landsan) Nej vägg fåra injen vi
nu vi gunde kaj kanna å "Darfåra
gå lfs tom vi gå" fare en gam-
med man. "Vjor ihare vi en kät-
sinad gnam gjös å an ätte-
dröstin finje di ute med, dann
ut 1½ tjugjo kn. Ja, ta Fo Ola,

Gustaf Fredberg
år 1932

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

M. 3536

6. att han lärde det i gamla dagar." (Aros)

Det är underbart att det redan är. En person som fick av sig ligga under bäcken med ty så pojkarna kommer förbaskat. "De är ett tecken på att ligga i" och man berätta att ½ timme är det tecken på det inom "dagen." (Aros)

Det är för det att det är dåligt att "inte skola ändra." Man bad att att man måste det under det ligga lugna dagar, ty man visste att det det det

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

M. 3536

7. Den av kungen angivna summa för "skuss" packat lig och att för de personliga tagarna. En man 90 årig berättade om: "Jag fick på stäm att stå i det stora bed. Jag fick 2 öre för varje = 20 mil. Det var en summa i det tiden. Det var en summa i det tiden. Jag kan inte mer än 10 mil i det tiden. Men de hade ett vägar som man var det fram. Jag var kanske 30 år av en ak. Det betalas bättre än 10 mil i det tiden. Men de hade ett vägar som man var det fram. Jag var kanske 30 år av en ak. Det betalas bättre än 10 mil i det tiden. (Bro.)

Den vitaste av de var den "lilla-kvan" som fick pärlingtid följa av kungen. Hon kunde gömma sig för sig och en gång den pärlingprinsen av en av de lägga sig upp i "rutottjet" och kuscafore kungen i kapelet, dag kunde med den med den reputation: på 3 kungens rom fick i kunden, om det fick på högsta tortyr den hon gick kom med på sina kungsbrot: "I mannen klär dig vi lika ga ner" den kunna kunna kapelet trapan, kungen och dagsverkare till käg kyrkan. (Bro.)

Lärarna vittnade om "kjeska-kost" för att vårda sin dem oförsvarliga "domingjöre" kunsägen och kommunfullmäktiges

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

M. 3536

8. Till lätas en stor ansamling för-
borse hedskap. Lämna inköp-
ar från olika platser. I alla
sal näppunaden kunna för-
säkrade man sig om dyliko på
Vinter mot vår. Professorinnan
till vackrare platsen gjorde "jag"
genast att se sig om efter lim
och lärjungar, en affär som
den sedan gjort! gjorde ty den
förnöjde stor tacksamhet och
kana att kunna se ut lika en
god lio, som en bra lärje-lio.
Det fanns två pieces lif-stora
vaxhuvud begravna för ned lans.
Till varje hårnåvar en förnöjda
kanse konsert, som hette. Lejon
kan lim ging under regnet
lejon-lif. Bara bouäuna
Hahna-lim fjäftgafo-lim var
"Simontorpdäf". Lärobok ifrån
N. åbo hektar man affär
varsa vackra lim. "Pigan"
ansåne sig ha 14 kratter lifs om
de fullmäktiga manfolken av 68
kuntro lim.

Så kan dymedelgen be-
gå hur lim fastfäste vid "be-
skrifter". Hårett i "le-lagen" var
i klärt vätta inom affär kanar
"spåmnbärna" som undvikt de
ny stora inköttlimgen av
lim som antingen kanse "stö-
ner!" på lim gjäta tyngre,
men högt och lure fem varsa
vanse och läga för "stort hugn"

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

M. 3536

9. Lisa hilsar fast av klumen kolling
vinnare av skaffet. Hun var
detta arbete skulle utföras för-
fäst man av 2 ytterändar, som de fäs-
des: "Du tak borgen av kedje
fäst hanet fan fäs den
klamar i stadet" och "de
slo pilen i fäst hanet. Han de
klamar" Lisa skaffet sjuna
av et-fäs. De ändre, som fäs
hu lian vors andär hästa ou
dessa det hände ovärsta et
dem. Det numre ef. finns li-
dam lian, ou fickes man da-
de att "du andsi lill bedad
dior" dan kan du tro i bed:"
"Stanhugg ante fäs din fäm
ou antäfäsen om ner.
Efter dagen arbete brukar
"fägna" gumma lamo li. Han
hef bäk. Ista ei hugna
hacan (a.) - ogn ?" Så lägga
i ogn med lilla ou barn, ha
fibbe mint tacke i ögon om
fäst. Det ler ocksa praktisk
att "hösty - barnen - stänne"
liarna för lancanna hös lis
gen lägg det genom att gnisa
fuor ske stjen fäs ogn. (u. åb.)
Stryka gaddar ha fä-
kinnsk ou en flitet trät, som ledde
lärodyfsa fastade fä lisa haftet.
Lisa stäpa efter kaeje tråd ou
ösen vatten ou en renst ty man
kunna fä hans utbrytelse: "du
lan stänger ner tring." (u. åb.)

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

M. 3536

10. Lisa Olsson 3 gr. av
Ragen. Antingen skola det
hefvet varit så för barnen.
För olyckningen kunde man
se vägje-vfn och vägje-ts. Stöl-
lor stfvo hans hästar så han
kördes för det och hjulen för
gräs. "Vi hade tvungen
skänka han i stället för att
da" Vägje-ts var ett stort längt
trä gjfs av en mycket tät fot-
ref. Skaften var med fast för
stycken till vägje-vfn. Man om
fick en hasselpåle som i denna
grefve han en kam till vägje-ämn.
För olyckningen skog. ägaren i
Ion om en se, som vägjor lade
sig på det kunde skrina med
och klamma vid den yttersta
änden av det.

Till stryktfjädern an-
vändes sensolfer. Denna bestod
av ytom ett lägg på en flat
stål och knackfjäder med lägg
under filaren. Ytom var ett, den
efter om vikturen ytom lägg-
rist. Till yttertaket skulle
det ha finare ogg och i följ
detta finare ord. Vanligen fö-
rekommo antingen i ett 80-tom,
som uppmjuktades genom kokning
och tillslutades genom processen
med hufvudet och klaflugg
och i ett "Sauna-Fru" vilket
den förfärdigade av en mycket
bekvämt p:a i den lägg. För

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

J/Kane — Torne, Barn, Fars, Orsjö, Fröstaryd — Skogs/11

M 3536

11. Om sommaren var de till lägret hos det "Samiska-barnet" församrade. "Same-barn" kallades det barn som kommunerna "ute i landet" ej behöll de kunde vi ej ta hand om de fattiga-fri. (U. Ob.)

Flyttningen till fjällen ansågs av vissa personer som positivt utsikter med tanke på flyttningen som mässingen. Det är upptecknat att en av de fattiga flyttade av att hjälpa, som man ofta är hänvisad. (Hjälpa) den stiljer på kåda-kina och kåa-kifa. Den tanke man är på platsen och den på platsen med sina stämma. Tillvaratagandet av en lunnet gjorde att det finansiella kanal som lakbrun "tulles" på lintum av bestämt av lunnet den lakosen fastbarn genom att man skaffar på lunnet som vetet ofta jaktar de i rättbake. De tidare ämn som de "sich ansiedlen" av Romsi i bebyggning med dagen. (U. Ob.)

Sista morgonstunden tog skörden sin början den tesen de genom första utfärd intagits lägare med stolstyrkan i nära mänen med lierna på axeln och kommoren med kärror. Skörd-fakten kunna utgjorde av 15-25 par

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

M. 3536

12. Den det var en informerande dag de den, kanske omkring åtton, som vi hade arbetsdag. Vi tagit ruta bort av äppelträdgården och kastat sten i form av stenar och lite "blåbärsbajer" under förutsättning att det var vår plats i "skärsfeuerkuren", vars "upplösning" vid gränsstolpen och försedd med vederbörande. De unga som vipla och hade ängar och åkerkuren kände en gott stycke med på den Drakfest jag var med en kort hemsänt lapp, om hoppas en jag glömde de viktiga. Barnen av "stora hotell" klänga, vad hängande under bryn för att dricka vatten. Vi simpaden vatten av Cachuvare, men de vår lure "tränad i vacken". I denna fick ungarna "vingje-ärna" för att för hindra spanaren på ungarna, vilka upptog av fi Fritz i s.s. På första bum kastar ungarna med en stackars jord, för kvinnorna vid bommen som vi passera med vecka jor en jungfrut vänstings jord, kiem ungarna ungefär fyra. Från rom som kana, men de blev slitna av vingen. Vingen som de springer och för att slutet bommen med stackars jord på tangen om halsen. I kanelsja fick hare vi vår av stora "fråsokunner."

LUNDS UNIVERSITET
FOLKMINNESARKIV

M 3536

13. på vintern ej skola barn på den fria icke försedda med stoppade strumpor. Strumpor omvändes endast och knöts under plattan fick man vada i vatten. (Torna, Sm, Ber.)

Snart var alla barna i gång och buggen fick det förklarligt fnige buggar bara fin "bingjurka" om upfarna bara fin mo de senfes upp för ändra bina. Bränst i karen gick för-lungarna förstörda pojke coffrinstjigen ändefter fr-fare hemfan den dagverkare lantigen med kepchfin hadra strumpor "verkbo" på barnen lerkaro på, de knöbbenig a "gjö-tana" De äng arna bänppe li-arna med gatt hanär fläd de liste kiffta en gram till den "to åpp." Nya de bra mellom dräng-jen ä pian na han ine kärp-fon u'e i 'Ts' mätane i la bäs-kär. "Ta ru gora jorem ine käg-hodn en ufrifugane mbete, ty "bräm bon flyga om ma-spå." Under minutert glamm förändrar den långa arbetsdagen och man glömde vedmöpenna Tösten fick bekändigt sluten, en den mesh anna "vittja-lägelen". "Lägelen" satte tin mimmen av rön ene ofred ru mere den man fry lig lägra klumbra ar rö hemfbrygjas drickant, vare Rura trupte fjorn hamna bagan

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

M 3536

14 Den obekvämaste. Ruset drycker det som bestod den klädsam nyjäst och det fick nyjäst utspäds med vatten direkt ovanför nyckeln lös-kanna under hela bröllopsdagen. Denna nyckeln blev av så väg typ-ret i ett "lur-ruckel" och den tor-ovanåsen berättarin. Ännu är den i en mycket mäng fing att "bordet" och i den förfärdiga "fing-i-hän-ena flette-lein" som lyftes i kan-ten av bordet. (abs)

Hilant hugyanna kunde träffas 80-90 åringar som fram-tar sina dagsverkspen, genom att hugga "skär ne skär" med ro yngre slåtterkarlarna. Denna vaps ka-lade yngre arbetaren begärde av-ackläppa det i stället att hugga mera skär. Slåtterkarlarnas skrev ofta "hava tarlee för du en fjät-tu ta å en annan tu" till det ho-tande vapnet. Det kunde hända att man försökte "klippa" för i huggarna d.v.s. hugga förbi kom-ren och på avsjo för att stor stam för rumo. Blev "rugge" utbrytas skrev han ljus för en lidet stäp bränn-ja ~~stam~~ för att komma i sin stamsiägen annars fick han gå bak sin grann. "Hadre-skäf-fre" uppstod när man "kaemna" kusten ovan stamen. Då skrev antir hugyas sin höger ne vem. Stubben skrev acka hugyan

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

M. 3536

15. jäm. Hugga i hop med kaccu
fötter och affkunna personer fick
dessa Kickspa under kåttporu-
fötter än. (N. Ångm.)

"Ingen kunn kärja fs
kunängen, för man kiöpjä om
kuen i stuj. Man fajim off på
kuna för en ron fin kone å kau
kå kunner, å ren kru på stule
komma å kugga er fu: "ja kär
kinsam, ja kom fo å kjöpj ja
kuen." Off fu ei: om koffe ron
kuen fut kuen, så kunn eute
kiöen kom? Di ka kunne kom
fo kuom å eute kun kom fo
kuen. (Fäo.) "Den som kugga
er siste stråkna kugg ut fukun
ou ro så eute ka kåt ino fi stu
fe sist, så er, ant kun "fo kuen." (Fa
"Kär di kömpu siste stråken
skulle affruntimes anti stöpu
ja kroo å springa fram ut
stråken å bre ut storkakan på
å få fäu i kuen. (Bun.)
"Så di kumpo er siste, kue ro
åne: ta ett kaken i kuogen
(Aes.) Å en annan pelfö
Aes ut, "den som blev först
fos kuen. (för han kunne
åfao) och den som blev sist,
den kickad." (N. Aes.)

Kär den siste så
den på stjekrö kömpo, kunno ro
å sjuta fukunn ikop på så kär
att utskjunna kåtto kunnu
Dessa fingr kuan vehe skilpö

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

M. 3536

10. At den skulle inte tröskas dan-
mandbunna. (N. Åsb.)

Efter hand som de
personer, som de upp i Finnen ett
hvar det 16 veckor i varje ha-
ve. På 3 lugnare bekämpades i Ryssland
för uppvärmning. Den, som hade upp-
fattning av den sista veckan av
den nya ryssen, trodde han ett
lon lika enkelman som enka
(Bna.) "Esa veg e det av dän-
nu, de stels Finnegut nu fjern
fin å na bra" (Ångn.) När de sista
utsenna satts upp tänkas hem
bu att få jämna jan, blev det en
vada kryp, tordarna rätt för
att få dukan som enkelman-
nen. Man hörde ofta utrycket
"Nu fick lugnen enkelm." (Bna.)
"Finje de parge de sist, fun di
satt åpp hufen skals de det
gott om jimmelum, kala å tänd
fjylinjja i gusen" (Åbo.)

"Man kunde i kop
en tröska av vårsäd strå, som
det ej var lidande värme i, de
skulle det vara ute på mäkka
för att ginna gat arbeg" (Bna.)
"Di skulle lo nona fåtå stå
fun att de de de hätten mäkt åro
ätte. (Ångn.) På Näfjaren Frilling
ar "gan det gat lycka" (Ångn.)

Städarne brukade
en stor halmgulbe som kunde
de in 4-5 veckor den ena stor

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

M 3536

17. Gått bland de andra i en trave för att vi inte skulle veta. Di va 2 eller 3 år å lytta om fo tassen å vi skulle inte veta när han kom ing. Vi trodde han' å la om den. (Fäs.) "Stommen" joren å en kor ung, som vi flickorna, när hen fick flickan å gunna å lise, då fattade vi om fo om sista' tassen å så skulle flickan hänta. Sin skulle han följa med de sista lappad hem, å så hiova vi stackarn kröjt upp i byxor å ränna det han te vi hinga å täpa. (Bj.)

Från en annan gård berättas att stommen om de sitten vid bordet, om en unning på den lätte i den sista tassen. (Bara.)

Nu är årsbankarna begynna skördato, gick två barn ut för att se efter om man hade hittat hem upp igen i fundorna men snart så han tillbaka Pennarna. Unningen gång om till "kärn-tuen" finnes uppe uppe, så den tidit en läng lunig Fiska. I ubs hänns det säpo te lägga kastanna bort i änned dag. Han i Tuna uppbrukat kugstängen 14 tspann, den gjar storfo elätten.

Under en brostrank hösten sitta man på sängen undan tots pratat ungdjut, lite rätt frampå en flyttare. "Han er hvalpen i nickan, so hunnen

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

M 3536

18. De drängarna: Han ville för att länsmansdottern i da "Östra" skulle köpa kläder åt honom. Han vaktade upphämtningen i länsmansbostaden och fick en piga att i lurar. (Dens.)

Vid utströningen av korn skulle vissa läte höras och stig iakttagas av de som deltog. "Lou" kunnos den, som kom ihåg de sista lassen, vid en det att da å komma sig hem av fem på det vi å springa för skräck o. s. v. (Bara.) Ett annan berättare lyder: "Det var vi vad vete å skjutas "Lou", vi kallas sista lassen för 'em." (Bara.) Uppfattningen var i vissa trakter: "Han 4 inj skjuttar." Ja man ha vi det, för i andra fjärde blev det inj "Fjärningen." (Dens.)

Den sista lassen dreter in skrum antir de tum-tiumar skära porten, "så skole de ute hen på jinnes-tiumar de fanitt ovan". (Bara.) På tom-liga ortar med bunt, att "Roingan det" skulle skära portan (Bara.) så det åtminstone på andra platser om det det ändrade fruntimmet som den med på kroken skulle skära portan (Dens.) Det har även varit att "den ynngste jinan fröm mennigen skolu ha de kess

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

M. 3536

19. å läppa fortan så skulle de blo jin
nedlatna te frantidern. Förr i ti
den kuro vi en finaslane so fram
så dum blo mest bayga — men
de skolo järnu po sö" (Kön.)

Den sorg fick fort
inhvolat "stumi" ha den bästa te
ken unnu hela med" tänför hure
man ocu en i byahemmets stoo bös
pka med att blinn finsing. (Kön.)

Gumman höstfe dem
kuro väl fägnat i mat och dryck
och fan kop tjäro nu på häf
tyckat och fyör "en supp fin
pecä" tänpin ochäno hio ann
mäe för att ansebet stumu gö
på hyeheä hackene unnum. Hös
fuerde man i glatt humör och re
ena kvicksfuten ren skrate du
man andrätte ocu ennnu. Nö
Kastrinoyu ren kikkig frangä
ka följande: "Unnu lfttu fear
ni pfäcis som ou fue. "Tin lu
lidday" stem kagu ocu äg
kagu fuä en bra stiche platt
Oupsp ocu fins kagebrö lu
mnu å rö å kon pf." (Bara.)
"Du skulläo lunnu kan ro kokle
fuvken stoppa po. Te mecatum
fiero ni lidfisk å te kuäne
pnö" (Bara) — På stäuve p
ditopp ocu fostio kuätiden fon
pnöcenu fara. Kl. 7 utkäste en
kort paso i ubetet, så kom tjä
ren ut med "dawi" i fepeda
matkorgan, ly räuna mun

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

M. 3536

20. En kort vårgjärdsvot och vårt bröl-
lupen var redan nu till lika bor-
ghest som under andra omständer i
skördetid. Lite midsommar av-
åto kl. 9 och bestod av brö-
skrim av gott 1 times längd
med gröngry av vårt eget korn.
Vid 12 efter 12 var middagen
framsatt med vårt i flera pan-
ner, soppa av kött, ärter och
korn glyns nätlingar, kummelsoc
pice ikring med brödmjölkakor.
Vår köttkreatur var för längt av-
lägsen för att kunna bröra bröl-
dagsmåltiden till tillfället.
Den stora kappsäckslåden fyll
med hyrande gröt (Korngryn) blev
kastad i dagen till nästkommande
med flö. Vid 4 tiden mellanmål
en bestående av bröskrim på island
öser 18 med en stor flyta
dypkaka. Vårmusiken, som
skulle vara kl 4 eller 5 bestor i
ett gå fare av brata gröt
och mjölk. (Ärv.)

Under de två nästa bröl-
dagarna stod "bor" varje dag i fy-
ten och bakade en eller dypkakan
efter den andra. Vakan bakades
i den öppna spisen på en stort
kamrgjärn försedd med 3 fötter och
en ring "skärt." Ovanpå järnet
lades ett bord och häpfu fläsk
en ring gröna ly den Hoka ka-
ran skulle vara tät gjuten och
den skulle med hemlig medel —

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

M. 3536

21. Lyckan som i Rebentiga hilan. (Nov.)

Min syster skulde bedjungen om publikt till att köpa hälsopaket under Röntgenfig dåg för att hemmet om den stora Röntgenskivan som vi äro lejsen. (Aug.)

Då skurvrämet skulde vara "lös" fick en ett räns ing som min finan gjorde av Fri dos ett nagelstycke. En fick i hel ett gje la ufa finan gje stekum el fuan hytta'a lfa gemum. Vi skals ufe sänd kärse tres i kärset å ävri en fjua ner av. Vomme 3 kiorg å lå i kab ken vi hörta, så komem vi å hörta i kafe fe kästa å ren. (Aug.)

Min kära lyckliga barn lik i hus blev vi flickor-gice "Vi vi store gårdan sätte fi jä lant ug äfter to fiden, nå vi kärgja å hörta. Fin kyktvoffela vadu å dum blö så nyes fjyr di kice eda min fjiffanfor fuo fe å kio en gutes. Kätta mad 2 gånger min ost å kuö. De kiorg ja fe. 2 å klutan fe. 2. (Augustin.) Ve hörta gillena ud kunnma bra i dunren å se en kfil å dans hela natten." (Fäs) Gutet börja de fidiga fu o.m. Fram kaffe inlagits kidtn lekan ven kiegdanfan. En fnfyent lek lan:

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

M. 3536

22 "Ja frysen får en jämnel åtje
som harkens hef bon ena
hättja." Tie kuggam ena
hög "ennän Peffen dua ska
i ljusen lua." Nä yelmum-
nen ock slumom åsen en
"klåvne" ankänt, ikos rä kis-
tejt lis i slumen och kåses-
ginkomna jistkate mot tryptorts
flintåtenf. De yamlo yfamam
"klöcke kenä ailse i kåriemo
ve slow jo klatij å pletta ben
å hoffa höjf i kåns å skrojje
tjo." Åmstkin åsen yiek
yfyr kegan kan ock en sig tie
fin. (Ans.)

Nyborkningsfi-
ken kan nu inne ock jå åtra-
kungamna kyrtes kann ock
ädrinyar yfed stora limpån
kom lajupp ana kaartiyjaunt
ax. Faddigt fun kanes jå rä-
fa sätt yfrekka tie dig yfera
tunnor kåt. (Ans.) Jk. fl. Hum.

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV M 3536

1932.

23

Trösterinnor.

Trösterinnorna, som ha en omständlig process för att komma in bägan upp till vårt öra. Mången lufe man två hitta "torsjemanden, som kan hålla flejtet på lopet." "Flavolen" kallas en repe de klyftan, varmed man tröskar och vippen "ovan" man kastar. "Hävolen" är den mera vilen, som hängo i taken och höjot bägre. Flejtarna hos samma arbetsinrefrelse är-stäm. Den hittsiga tröskningen förutsätter ofta en potentiell uppfattningsförmåga hos bägarna i "tåg" fr. kl. 2-4 på morgonen efter intagen morgonkaffe. Detta för att kunna med så lugnet som möjligt ett tröskrum på "pouja-vräffa" och prum. Verkande ensamt bägarna arbetar. Tröskningen upptar vilka för olika takter.

Tröskmaskinen antagen ha besökts på gårdens ström-bro. Tolvmannatröskor på 2 lo-jor. Vanligen ha det dragits den hushållsmen ener och lejdan tröskrum." Man är trusta, la vi hejdrum i en kunnat fs. hyder

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

M. 3536

24 nå åjen ingat. Du skule vi "kåmm
lägjan" eller "lägga om lägjan" å
lägge nå bensoff före den ingjer
da så vi kom å lägge i ka. (Ståf
På en annan plats hade dekorum
i hus med stoppanna i mitten
och 24 nebek vid hålje sin
hicker kanna på lägjan och så
skulle man hämta vatt att för
ka så och så måtte lägjan till fu-
kost midday 2.1.26. Det hörde till
lägjet också, när slaktarna gick
ed kråkslangen skulle fraka
jämna och parkfasta (Hårdast
fryskallandra sagan: "ka e de
fåt tåkrenna vi ha." Var
12 å hunna det, som tråkare
gjorde tråplåten. (Ek. åbo.)
Men hvan lägga ans tråkare
skulle det fråga kaka. "Nå vi ha
å om Rusto, å ru ute tryje hanna
före å ru unore tämna hanstu.
Di fo nå Rusto-skoffa i tråna
å gjore en hinnd så hånnan
kom ut i en hunning å ej-
unna det i mitten. Fa
man ena å hate en tidan Ka-
tosskuffa, då man fo kune å
de fråten jenter. (Bra.) "Holam
ha de lånt skufå fo Rusto-
skoffan. Så vi kole ta ned
hedu hånnana så nick dei
mer: ru man 'de fåne hann
vi gjora, tru ha nauda. Ej-
unna tom å tigga hånnat å
vi kunna "lagjag" å vi tuzyste

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

M. 3536

25. Kommen på längre tider i "Kalles
"prantstänk." (Ensjö.)
Någon skulle på sina
ungdomsår det vara ett
kärlekspar, ty hade man
det hela till fastställandet av
det om natt. I Ensjö Norra
socken, berätta flickor av
en Hyn-Kalle, som ej
av flickahuset. Ungen var
man fattad till jul. Det var
som blatte för kommen kunde
han en kvällen som var inte
av lyktan, han var utgjorde
av plantsjunge hoff. (Ens.)
Det hände också om fa-
tar, att kommen fingo veta
vem upphet. "Nu på å bra
Kom inåt, sa di: "Vie du
ts-Kaffen"? Å lee vi ave fle-
jden av tulaen å dum å
Pelamo vent ta, å vi skrevje
lisjå i hänes" (Ens.). En jan-
ud kate kanes f. den Fiore
lyssa: "Vi kare fes ta kate
å to kate å jan kate å den
kate å kare Hans Persson kate en
kate, kare den kate tun nu. (Ens.)
Den Frökare sätten uff.
kätes i skäppenäte den kan
uff å lyftet eiset dessa
fröknäte fes å slugen ned-
underare Kate hjelpen.
"Di kate kugg-jän
i tulenken å vin fotbre vi
ta kate re å ra som ilolaen

FOLKMINNESARKIV

M. 3536

de. Men den de vollar å kaum-
skuana de förtröd." (Torna)
"I dimmelskuga kaue vi åue
stäe i vädjeren ps lauter. (Hy)

Granisen have sitt tic-
kan i det gamla bygdekomme
och man kan kände en på
behälla fronn. "Julestuna kaue
unn ut en koff med gröt i
bygdet eca ti'ten åt i en
kjuska å ha dir. (Aens.)
En 90 åring gjorde: "Di have
vero min godiofen i järra tär
di stre fanns da'ba ikke re
ka ja galed aunn tlan to fri" (Hy)
Man kunde vetska att gje-
nioffen hunnos uppträda i olika
skepnader. "Eh lem ätt å
takta i Engyelsta i min hem
skale ruffna längan, kom tem
te å de si i kenjfå dänne en
liksom en kett, som krälo åffe
å bygdeet inn i den ene lunet
lungen, å en kostti kaut å
konfträtt åffe å tjen. Drängen
de gjort kem min i vanndet i
en gjäne, krälo re kaut åver
hela längan å åffe i de andra
bygdeet. Han gjeie liksom
kem kenat bejet. De ka
gnanofen för dem dandes
på midn tisgedömm ps de
stäeet." (Fin.)
I uppteckningen om motsvär-
kahen talade gamle Ödbjörn

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

M. 3536

Ref. "Vetskan om hunn kan mängen nätt sätt" nämn kön i jo ben så se ena lasset efter de andra" och hun en stor "hädi" hörna hade sitt fiskare så att egen kunde sekna i tem-ske. (Acc.) "I Ingjaren Dette ri en le i jorefi" för att hindra liksom att undfly det och gå fis gränsen. (Acc.)

Slåtter.

Vi slåtteraretet i augusti skulle man ta upp. med torven och för mängden dagsverken blev nästan obehovlen fick. Så kunde t.ex. en "lingjäre-räng" eller "lingjäre-fisk" ha fänna fis/tre jordbruksgårdar och bå ewå mieck att gå i ihan de kl. 4 för lingrupa skulle vara vid "lis-gjuen" Yttland börjäre slåtter kl. 2 för lingrupen. Luften kan vis vara tät för dygnet runt och de gick bättre att lingga gräset medan det ännu var fuktigt än dagg.

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

M. 3536

28. För att kunna inträffa på två-jänt i rätt tid, begav man sig åtskilligt efter Knäckes insats och mäten Filmosgrys på höjden. Man erlade det slut, ifrån att "slåtte-ville" och man gjorde lördan på instämmande i den gamla visan:

Så ginge vi te hon te hon,
det gjorde vi gjärdeg,
den kiempe vi ozz kan
på lördeg, på gjärdeg.

"Klockan 2 å 3 fo mäte-bema mäte vi åpp å "Skräja". Så finje vi bränneni än ofe skoffenn, ai nacco gullbar å dann finje vi ta dåpen en tin. (Aes) Det vi sko, skale slåt-tekarenn fiajäs, så ai skole ha åuslutfjofen an. Di dette dann i 2 kodn å nän vi finje slut skale vi hurra 3 gånge Hurrå - hurrå - hurrå. Ica gjäne ente korn eller kan-nua lya i främ en an äy." (Aes.)

"Vi slåtteg skaue att kumpes så hårt, att, om man lard sig ner, fick ret inte lekta gräs." (E. Aes.) För att gjäran den tice kan tinäckligt skarp benkare "ta blåmåna". På stjärken ut-anför blommen kukeare stjär-nen lägra gångeo fram ocfflic-baka vreggn finnen ore pek-fingrei. Di att blomrenan kämpt redan i stjärken blea genom detta

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

M. 3536

29. Professorskan berättade om Blanman Ahlbe hur afhuggandet av en redan slöfaran, som kommit to timmar i fängelset tager. Tänjen gick ner över det lämpliga "galant" ut det vara: "Man ska hjälpa till att lejon ska man hålla hjälm. Det är det det är att undvika äfven lite med to timmar, säjunsage denne, som ren kanske kan ej plötsligt rena-ren. (N. Åbo.)

Så hållen började onkring kl. 8 juli. Arbetstiden var fr. kl 4 till 9. En "trädt" var hade 7 dagen om dagen + fredan och Kriman 3 dagar. Maten-ningen var:

kl. 4 kaffe och det bröd

kl. 8. Ärtor med stora fläskbitar å det, rickas lämning.

kl. 12. Lindsay, som bestod av kokes-mat.

kl. 4. Mer aftn med bröd och bröd samt "Samblämning" (ägg och mäsen.)

kl. 9 Mäns mat, best. av gröt och ägg. Det var det hus på Plötsen bjöd kom-tjänsty vis "Hälsogillen" bestod av 75-100 personer. (dagsverkare.) (N. Åbo)

Det plötsarbetet löpte hem av Pauccarna för-fullständigt ingen rörelse, ty den ena en av prästgårdens hade tin

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

M. 3536

30. Kjärlekens kär lär sådanen man
efterätande: "Vi äta en äpple i
blomsjupets klyftin", "En ärtan
sätter en gräns i huen",
"Vi spränkade", "Ceter järo för
tifällanden", vicar och gny-
gjörnorna etc.

En vän visit skämtvisa om
sjöungs på 70 talet lär:

Du är så lätt och renskär
och min sjö fanns det inget ägn fläck,
och jupen vanna i penning gräs et
vet fanna man skola ej vara cla

Hur kan jag slipa dina och min by
Och vuxe i näskan tin ägen ej
En är det prägen av jora dy ta
Vi ja ung hedjan, prägt rätt ej slu

Hur flickan bäro en kunan fädi
Det vanna jag skrivit i skaftet id
Vilin ej i kärlen, ej som jag kär du
Tjuvom livet ärfan flicka vist

Vem ej så kär, det är inte lade gå,
Du skall ej vätta de fäter kä
Ung ja skall vänta dig vätt en vuxl
Det är ju gott, att fri äro två.

Den ene stöter så lätt den anne
Det är ej gott till att ensam gå
Tillsammans lär ej upp ägen vän
En gå ej ryta, man bägge två

Snart vi börjas, de gnäset hyper

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

M. 3536

31. Ankan i kappen, ty skären på
Fårgårds ängen, som är det tjugo
ljusa en stå, kommer ej att
lägga.

Så måste man fråga efter de stugor
som skulle komma med till att
den fråga i spåren som de gå
som kärnan dumma och barnsliga.

Vissa tycker ha,
de man att ickeläga att det
är en av den stäng, som
bråk hämtat skulle bälgga att
helst stop bränna i plikt. Det-
ta förutom vem vilken på en
gemensam gång. Det är på-
gjort att ha en ej finge hålen så
som namnen att program
kunde räcka till att äta ur ~~[illegible]~~
att prunfa skärve
lassen. (Nbo)

Vi hörde inkörning
begagnade "höfva" för att få de
på "fälen". Hälsa se hälter att på
gården. Det är skärva näfva
prövar punt upp mot "fälen"
som en flugg i vägen. Med
tillhjälp av en "kiffta" bär tänk
av en kartoflåda bruka i ena änden
sida insatts 3 st. tät lägga sta-
ken i vickan förbunt ändstycke
en kägg av hassel. I resmore
sidan satt en lång stång med
med man före upp "fälen". Om-
för hägen lurar hörd, så ny skett
som skulle rymma ändf." Di fo

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

M 3536

32. Nu fajna. Hueffen förs till bärsen upp på "jällen", där vi sesen i vin bröfning hemsporkrans vidare. (Gus.)

På Ytskinnen hade de antis dis och lemmterlet. Nu vet oftast jemmo läger upp'räppnakne som kaafe de fordandre! "Ness da en kälibät te å kma aljera å begfulu. (Han hoff sulet i ufaven.) En yng fies vi vore fo stänjed flenftala han äfte konfejdalef å tum skräm de fojen å vi yrinnsla vanfroen fo ydrup, tavnnen å ola i kine fo yuen å lin kmu öyan fskrandnes nu röjfen. (Gus.)

Å ktokörsen nu sikelig brukar nun säga: "Nuff an kan flå i kin kyla, jå de nu hun ovo kyla." (Gus.)

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

M. 3536

33.

Potatis sättning och skörd.

Innan potatisen sättes skulle sätet skäras visst ned i flera dar. Torpa- och husmansfolk i nordvästra delen av Finnskogen och i dessa trakter "lade man bredvidlyt på sin hästa" och hyckte hyt hans tinnat sin pundgilter. Potatis skärningen skedde aftan på "dagen" dypt. minnes från sin barndom att fäderna skars i brännvinsbränningsdicet och ret. Den mörka och rustigt i varje vrå. Det var bruksfat utåt sätta potatisen i "rå" och från gutechronikan ~~från~~ ur en anteckning fr. år 1846 berättas

Per Truedo Bäjnta,
Mäns ägas Anna,
Catrines Ola,
Åge Hans Anna,
Ola Sues,
Kjutens Mäns,
Ossingen,
Ola Get,

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

M. 3536

34 Läckas Kjaeli,
Per Täck,
Jonas Berg,
Per Dals Erik,
Anna Sröe,
Jon Ståmpane, (Abo.)

Innan man började läsa, tog "pantoffle vida i norra änden av den 3 gånger åfvan i luften. (Bam.) Efter man-nans pumpa läsa sagt: "Läkta pantoffler ra farles, nu hare ja ente skinj på livet. (Läkarn skar ju i midjan) Tin pundere ja på nå forklo, som dan lag lin i" (Aus.) "När ni alle ihåb dommen de pantoffle där-perna ka ni, att ni kunne skola läta pantoffler ta nåda ä." (Aus.) En gan-nal pumpa talade om att den fick läna läsa hårdt för i läkarn den lägga ovan-på "sonnan-pantoffleren" (Bam.) Vi Skiftes markad den det att ta upp de första fyra-tiden man "gjen pan-toffleren" nagat tjugofyra Kåvskin "vi store fre gan-nancles pantoffleren" (Aus.)

Så upptog min en skore ran en mänsk a fata upplevdat den äro den skum

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

M. 3536

35. Flickan kan ej om möjligt
Annars det jag också gjort
er bara när jag flickade på
rer" (Alsn.)

Många folktro åkar
ringa. Att brännevinet ska
hjälpt. Morfar tänkte upp att
folktro i Fakten att brän-
vinet hjälpt. (Ann.)

Folktro att med
dor förtjusning i klänet för
trolt. "En se förnöjd fata-
tisen Rosmo Fie ordes som
"han lät" nå i fyrcentrum
å ja drängen hun en lat
folktro fri å kunga."
(Gjunito.) Hun uttryckt fo-
tis den frangåfa tej:
"Å ka ylle se fjumdtffen.
Hun ja fyrsa kegelt lu fjum
dtffe kåcenna ucceifjär
å fla tmyave ti te å lu
hola Sfafna å vls i nat
ten å vlsg te." (Bna)

"Uå fjumdtfflefna
ne åftada åvse ai ann
fjumdtffle sticker fjär dem
skulle tänes ja å dem ne
lin unga Ø bentå som 4
bentu. Vi hacka åfr fjumdtff
ler å flicka, å vi sto ons,
una ancra fjärn kave vi ecke
(Fäs.)

"Hun gunnel e rie fåg
Hun e fåpper, kan vi flicka
fjärn hos Veio Fring." (Ann.)